

Ügyiratszám: MN/24447-6/2014.
Ügyintéző: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

976/2014. (X. 7.)

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **személyes adat** (**személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a **személyes adat** által képviselt Magyar Rádió Zrt. (1088 Budapest, Bródy S. u. 5-7., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió állandó megnevezésű médiaszolgáltatásában (a továbbiakban: **Médiaszolgáltatás vagy Kossuth Rádió**) 2014. augusztus 29-én sugárzott „180 perc” című műsorszám 7 órától kezdődő, rezsicsökkentéssel kapcsolatos szegmensével kapcsolatos, 2014. szeptember 1-jén benyújtott, a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértését kifogásoló kérelme alapján 2014. szeptember 2-án indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a határozat a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácsához (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező 2014. szeptember 1-jén érkezett, MN/24447-1/2014. számon iktatott beadványában a Kossuth Rádióban 2014. augusztus 29-én sugárzott „180 perc” elnevezésű műsorszámnak a Kaderják Péter energiapiaci szakértő véleményét is megjelenítő, rezsicsökkentéssel kapcsolatos, 7 órát követően kezdődött szegmensét kifogásolta és lehetőséget kért „*Kaderják Péter rezsicsökkentés kérdéskörében való színeváltozásának a kifejezésére*”.

A mediaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 166. § értelmében a Hatóság (a Médiatanács, illetve a Hivatal) a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásaiban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Hatóság hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-ában és e törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati médiaszolgáltatónak minősül.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2014. szeptember 2-án hatósági eljárás indult.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz a további eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértése esetén a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek - a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott - kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése előírja, hogy a hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges.

Az Mttv 181. § (3) bekezdése kifejti, hogy a médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató közönségszolgálat útján a tárgybani műsorszám szerkesztőségének címzett, elektronikus úton 2014. augusztus 29-én 8 óra 1 perckor küldött kifogás bejelentése, 2014. augusztus 29-én 8 óra 2 perckor küldött kifogás kiegészítése, valamint a Médiaszolgáltató 2014. augusztus 29-én 13 óra 2 perckor, illetve 13 óra 3 perckor küldött automatikus válaszüzenetei másolatát. A Kérelmező beadványában rögzítette továbbá, hogy kifogására a Médiaszolgáltatótól választ nem kapott.

A Kérelmező által benyújtott iratok alapján megállapítást nyert, hogy a Kérelmező az Mttv.-ben meghatározott határidőn belül küldte meg kifogását a Médiaszolgáltató részére, továbbá terjesztette elő hatósági eljárás iránti kérelmét.

A Médiatanács a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező kérelem a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelelt, így érdemben elbírálható volt.

Ezt követően, 2014. szeptember 5-én kelt, MN/24447-2/2014. számú végzésében a Médiatanács a Ket. 29. § (3) bekezdésében foglaltak szerint értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindulásáról, nyilatkozattételi és iratbetekintési jogáról, valamint az Mttv. 155. § (3) bekezdés a) pontja alapján kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított nyolc napon belül terjessze elő nyilatkozatát és szolgáltatson adatot arról – az esetlegesen ezt alátámasztó dokumentumok csatolásával együtt –, hogy a kiegyensúlyozottsági kérelemmel érintett műsorszám (annak a rezsicsökkentéssel kapcsolatos szegmensében) – vagy amennyiben megítélése szerint a kifogással érintett műsorszám jellegéből

adódóan a kiegyensúlyozottság követelménye műsorszámok sorozatában is megvalósítható, az azt követően sugárzott híreket szolgáltató műsorszámaiban – biztosította-e a kérelemben megjelölt álláspont megjelenését, valamint nyújtsa be a végzés mellékleteként csatolt MN/24447-1/2014. számon iktatott kérelemmel kapcsolatos álláspontját tartalmazó nyilatkozatát.

A Médiaszolgáltató a Médiatanács MN/24447-2/2014. számú végzésében foglaltaknak 2014. szeptember 24-én érkezett, meghatalmazott jogi képviselő útján benyújtott, MN/24447-3/2014. számon iktatott nyilatkozatával tett eleget, melyben a kérelem elutasítását kérte. Beadványában a Médiaszolgáltató rögzítette, hogy a Kérelmező kifogása megalapozatlan, mivel a kiegyensúlyozottság követelménye a műsorszámok sorozatában is megvalósítható, és hangsúlyozta, hogy a Médiaszolgáltató rendszeresen foglalkozik a kérelemmel érintett rezsicsökkentés témakörével és műsorszámaiban különböző (szembenálló) vélemények megjelenésének is lehetőséget biztosít. A Médiaszolgáltató kiemelte, hogy a Kérelmező kifogása nem a rezsicsökkentés témáját, hanem a hírszegmensben idézett állásponttal bíró Kaderják Péter személyét és tevékenységét elemzi, sérelmezi, továbbá rögzítette, hogy a műsorszám témája (az ipari rezsicsökkentés) szempontjából a szakértő korábbi véleménye irreleváns.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltatásban 2014. augusztus 29-én sugárzott „180 perc” elnevezésű műsorszám 7:01:01-kor kezdődött hírszegmense a következőket tartalmazta:

Műsorvezető: *„Szeptembertől további 5,7 %-kal lesz olcsóbb az áram. Szimicsku László összefoglalója.”*

Szimicsku László (Riporter): *„Hadi Éva, aki az édesanyjával él együtt Pécsen, tavaly január óta csak a gázon százhuszezer forintot spórolt, pedig sokat fűtött.”*

Hadi Éva: *„Amikor már kezd hideg lenni, mi akkor már fűtünk és meddig (...), ameddig hideg van. Mi fázósak vagyunk, főleg én.*

Riporter: *„Villanyt viszont kevesebbet használnak, mert azt mondják, az még mindig drága, csak ott és akkor kapcsolnak lámpát, ahol kell. Tavaly január, vagyis a rezsicsökkentés kezdete óta az áram és a távhő ára is ötödével csökkent, a gázért pedig negyedével kell kevesebbet fizetni. De tavaly júliustól a vízdíj, a csatorna, a szemétszállítás, a szennyvíz szippantás, a PB gáz és a kéményseprés díja is mérséklődött 10 %-kal. Jövő hétfőtől pedig újra a villany ára csökken 5,7 %-kal, októbertől pedig a távhő lesz olcsóbb 3,3 %-kal.”*

(Ismeretlen): *„Most már elhagytuk az európai átlagot...”*

Riporter: *„Az energiaárak eddigi csökkentésével sikerült elérni, hogy míg korábban európai viszonylatban is a legdrágábbak között volt Magyarországon az áram és a gáz ára, mostanra a magyar díjak a legalacsonyabbak között legyenek Európában, közölte a Fidesz a rezsicsökkentésért felelős munkacsoportjának vezetője.”*

(...): *„Azt a célt, hogy Európa legolcsóbb energiáját Magyarországon, tehát hogy az Európai Unió legolcsóbb energiáját Magyarországon kapják meg a családok, hogy a szociális biztonságuk még erősebb, még nagyobb legyen, azt gyakorlatilag sikerült elérnünk. Természetesen ezzel azonban a rezsicsökkentést nem fejeztük be.”*

Riporter: *„Németh Szilárd megerősítette, a lakossági rezsicsökkentés után jön az ipari rezsicsökkentés is.”*

(...): „A magyar nagykereskedelmi piacon miért kerül 20-25 %-kal többre az áram, mint Németországban vagy Csehországban.

Riporter: „Az általunk megkérdezett energiapiaci szakértő korábban azt mondta, az ipari rezsicsökkentés tovább javíthatja a vállalkozások versenyképességét. Kaderják Péter szerint azonban az is csökkenthetné az ipari fogyasztók költségeit, ha hatékonyabban használnák fel az energiát és kevesebb lenne az adminisztráció. Az energiaárak további csökkentését a Kormány tervei szerint egy új, állami tulajdonú nonprofit energiaszolgáltató holding biztosíthatja majd.”

2. A kérelmező által hiányolt álláspont

A Kérelmező beadványában előadta, hogy a hírszegmensbe „az is bekerült, hogy a rezsicsökkentést támogatja KADERJÁK PÉTER energia szakértő”, és ezzel összefüggésben rámutatott, hogy a Reális Zöldek Klub 2013. január 23-án a Magyar Távirati Iroda Országos Sajtószolgálata (a továbbiakban: MTI OS) útján kiadott, a Kormány rezsicsökkentési szándékát üdvözlő, a beadvány C mellékleteként csatolt közleményében is hangsúlyozta, hogy Kaderják Péter – számos politikushoz hasonlóan – a korábbiakban nem volt támogatója a tervezett kormányzati intézkedésnek. („Ezek után a reális zöldek az Orbán-kormány rezsicsökkentésre vonatkozó intézkedését, a Horn-kormány hibája kijavításként értékeli. Jó jelnek tartják, hogy a második Orbán-kormány szakított az első Orbán-kormány idején a Magyar Energia Hivatal vezetője, Kaderják Péter által – a gyakorlat által nem igazolt – a villamosenergia-iparra vonatkozó neoliberais felfogásával.”) A Kérelmező az előbbiekkal összefüggésben rögzítette, hogy álláspontja szerint a politikusokat megilleti a tévedés joga, a szakértőt azonban nem, és erre tekintettel felhívta a Médiaszolgáltató figyelmét „Kaderják Péter korábbi titulusaira, hogy az első Orbán-kormány idején, amikor Kaderják Péter, a Magyar Energia Hivatal elnöke, az energia szektorból milliárdokat szivattyúztak ki külföldre a multik”. A beadvány D és E mellékleteiként a Kérelmező a Reális Zöldek Klub rezsicsökkentéssel kapcsolatos, az MTI OS útján 2013. január 2-án és 2014. január 16-án közzétett támogató közleményeit csatolta. Az előbbi indokok alapján, kiegyensúlyozottsági kérelme keretében a Kérelmező lehetőséget kért „Kaderják Péter rezsicsökkentés kérdéskörében való színeváltozásának a kifejezésére” a Médiaszolgáltató „180 perc” című műsorszámában.

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. § alapján „A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (2) bekezdés szerint „A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: „időtartamának

legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám."

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kérelemmel érintett tájékoztatás egy olyan reggeli információs magazinműsorban („180 perc”) jelent meg, amelynek témája a Médiaszolgáltató honlapja szerint „hírösszefoglalók, időjárás, sport, stúdióbeszélgetések”. A Médiaszolgáltató a műsorszám keretei között egy olyan közérdekű kérdéstről nyújtott tájékoztatást, amellyel kapcsolatban – a törvényi előírás célját is szem előtt tartva – a közönség tájékoztatáshoz fűződő jogának érvényesülése érdekében a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye számon kérhető.

A tájékoztató műsorszám fogalmát a törvény nem definiálja, indokolt azonban azt szűken értelmezni (politikai háttérműsorok, általános közéleti tematikájú műsorok, reggeli magazinok), mert tág értelmezésben szinte bármely műsorszám tartalmazhat (valamiről) tájékoztatást. A műfaji sajátosságokat természetesen figyelembe kell venni, mert az Smtv. tájékoztató műsorszámokról beszél, ami egyértelműen műfaji meghatározásra utal. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés tehát egyrészt akképpen értelmezhető, hogy kizárólag az adott műsorszám ismerve jelenti a vizsgálódás alapját. Felmerül viszont annak kérdése is, hogy milyen tájékoztatásról esik szó egy adott műsorban. Ez utóbbi esetkörben nem a műsorszám műfaji sajátosságait kell szem előtt tartani, hanem az adott eseményről, történésekről szóló tájékoztatás jellemzőit.

Az Smtv. 13. §-ának szó szerinti értelmezése szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének kizárólag a jelentőséggel bíró események, vitatott kérdések kapcsán a tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kell érvényesülniük. Miután a szabályozás célja arra irányul, hogy egy adott közérdekű kérdés kapcsán releváns álláspontok kerüljenek bemutatásra, a fentebb említett műfaji korlátokat "áthágva", akár egy magazinműsorban bemutatott téma tekintetében is megkövetelhető a kiegyensúlyozottság. Amennyiben kizárólag a tájékoztatás a vizsgálat alapja, abban az esetben a fentebb említett műfaji sajátosságok, korlátozások vizsgálata mellőzhető, de legalábbis másodlagos kérdés. Ezt erősíti meg az Mttv. 12. §-ban foglalt rendelkezés, amely - az alcímmel egyezően - szintén a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát követeli meg. A kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi előírásának alkotmányossági vizsgálatát elvégző 1/2007. (I. 18.) AB határozat kimondta, hogy *"az elektronikus média esetében ezért indokolt speciális, a sokoldalú tájékoztatásra vonatkozó előírások meghozatala, amelynek célja az, hogy politikai közösség tagjai közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat"*.

Az Alkotmánybíróság döntésének idézett mondata alapján látható, hogy a rendelkezés az adott kérdéstről, témáról szóló tájékoztatás tekintetében követeli meg a kiegyensúlyozottság követelményének meglétét. E vélemény, nézet kapcsán - kiindulópontként – áthelyeződhet a hangsúly a kifogással érintett műsorszámról a tájékoztatás közönségre gyakorolt esetleges hatására.

A "180 perc" a Kossuth Rádió hétköznaponként reggel, élőben sugárzott műsorszám (magazinműsora), adásideje 6 órától 9 óráig tart. A műsorszámokban minden egész órakeretben hírösszefoglaló, minden „félórakeretben” hírek, minden „háromnegyed órakeretben” pedig rövidhírek hangzanak el. A híradások között, a műsorszám első két órájában döntően belpolitikai, az utolsó órában pedig a sport és a kultúra aktualitásait bemutató riportok, beszámolók jelennek meg, rendszeresen jelentkező közlekedési hírekkel és időjárás-jelentésekkel megszakítva. Jelen esetben a kifogásolt hírszegmens a „180 perc” elnevezésű műsorszám része volt, annak hírösszefoglalója keretében került bemutatásra, és a fentiekben részletesen ismertetett tartalommal a lakossági rezsicsökkentés hatásaival, valamint az ipari rezsicsökkentés bevezetésével foglalkozott. Az előbbiekből alapján megállapítható, hogy a kifogásolt hírszegmens a hírösszefoglaló részeként jelent meg, és olyan közérdekű kérdéstről nyújtott tájékoztatást, amellyel kapcsolatban – a törvényi előírás célját is szem előtt tartva – a közönség tájékoztatáshoz fűződő jogának érvényesülése érdekében a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye számon kérhető.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbiekből hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „180 perc” című műsorszám kérelemmel érintett hírszegmense a lakossági rezsicsökkentés hatásaival, valamint az ipari rezsicsökkentés bevezetésével foglalkozott. Tekintettel arra, hogy a vizsgált tartalommal kapcsolatban a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége fennáll, az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a Médiatanács a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltérő-e a közzétett álláspontokhoz képest, és
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

Amennyiben a panasz által hiányolt álláspont a fenti feltételek bármelyikének nem felel meg, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye megsértése megállapításának sincs helye. Jogsértés megállapítására tehát csak az említett három feltétel együttes teljesülése esetén van mód, azonban ebben az esetben is vizsgálni szükséges, hogy a kifogásolt műsorszámokban egyedi jelleggel, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában valósult-e meg a tájékoztatás.

4. A vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatás vonatkozásában

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot minden műsorszámában meg kell jelenítenie, valamennyi szembenálló nézet bemutatására ugyanis nem minden esetben van lehetőség. Ezt az értelmezést

erősíti meg az Alkotmánybíróság az 1/2007. (I. 18.) számú határozatában. A szabályozás célja ugyanis arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat.

A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartalmak vonatkozásában csupán a konkrét ügghöz, a tárgyalt témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény, különösen annak lényegi mondanivalója tekintetében merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője egyéb, a tárgyalt témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat.

A fentiekre tekintettel tehát mindenekelőtt a kifogással érintett tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges, ugyanis csak ennek alapján vizsgálható, hogy a kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősül-e. Azaz, amennyiben egy álláspont a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság vizsgálata szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

A Kérelmező a fentiekben részletesen ismertetett tartalmú műsorszegmensre vonatkozó, a Médiaszolgáltató részére küldött kifogása keretében Kaderják Péter véleményének megjelenítésével kapcsolatosan azt sérelmezte, hogy a Médiaszolgáltató nem nyújtott tájékoztatást Kaderják Péter korábbi, a Magyar Energia Hivatal elnökeként végzett tevékenységéről, valamint arról, hogy *„Kaderják neoliberais közgazdász működése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az energia árak Magyarországon az egekbe szálltak, 2010-ig a második Orbán-kormány működésének a megkezdéséig.”*

A Kérelmező által előadottakhoz, különösen a kérelméhez „C”, „D” és „E” mellékletként csatolt, MTI-OS útján közzétett álláspontokhoz kapcsolódóan, általánosságban hangsúlyozza a Médiatanács, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi kötelezettségük körében nyilvánvalóan nem várható el a médiaszolgáltatók részéről, hogy a közérdeklődésre számot tartó, aktuális kérdéseket megjelenítő műsorszámok összeállítása során megkíséreljék felkutatni és bemutatni a valós idejű releváns véleményeken túli, számottevően korábbi (jelen esetben a Reális Zöldek Klub által 2013 januárjában, valamint 2014 januárjában megfogalmazott) véleményeket.

A Médiatanács vizsgálata a sérelmezett műsorszám tekintetében tehát arra irányult, hogy a műsorszám tárgyával összefüggött-e és ha igen, relevánsnak minősült-e a Kérelmező előbbiekben ismertetett véleménye, amely szerint a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának megteremtéséhez szükséges lett volna a szakértőként idézett Kaderják Péter szakmai életútjának, a rezsicsökkentéssel kapcsolatos korábbi álláspontjának ismertetése is.

A korábban részletesen bemutatottak szerint megállapítható, hogy az érintett műsorszegmens témája a lakossági rezsicsökkentés hatása, valamint az ipari rezsicsökkentés bevezetése volt, ennek keretében került ismertetésre Kaderják Péter véleménye is (*„Az általunk megkérdezett energiapiaci szakértő korábban azt mondta, az ipari rezsicsökkentés tovább javíthatja a vállalkozások versenyképességét. Kaderják Péter szerint azonban az is csökkenthetné az ipari fogyasztók költségeit, ha hatékonyabban használnák fel az energiát és kevesebb lenne az adminisztráció.”*)

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kérelmező említett véleménye a hírszegmensben elhangzott témához szorosan nem kapcsolódott, a téma szempontjából nem minősül relevánsnak, hiszen a Kérelmező nem a lakossági rezsicsökkentés hatásával, az ipari rezsicsökkentés bevezetésével kapcsolatos valamely nézőpont megjelenítését hiányolta, hanem a hírszegmensben említett és idézett szakértő szakmai hitelességét vonta kétségbe.

A Kérelmezőnek a riport alanyának korábbi pozíciójával, szakmai és személyi alkalmasságával és a rezsicsökkentéssel kapcsolatos véleménye megváltozásával összefüggő kifogása tekintetében a Médiatanács hangsúlyozza, hogy a Médiaszolgáltató a szerkesztői szabadsága körében választhatja ki egyrészt a közérdeklődésre számot tartó eseményt, amelyet bemutat, másrészt azt a személyt vagy

személyeket, akit vagy akiket az adott téma kapcsán megszólaltatni kíván, és aki vagy akik útján véleménye szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás megvalósítható.

A Médiatanács a fentiekben részletesen ismertetett tartalmú hírszegmens, a Kérelmező beadványa, továbbá a Médiaszolgáltatónak az eljárás során kifejtett álláspontja alapján megállapította, hogy a Kérelmező véleménye ismertetésének elmaradása nem eredményezte a műsorszám hírszegmensében közzétett tájékoztatás kiegyensúlyozottságának megsértését. A Médiaszolgáltató feladata, jogszabályi kötelezettsége jelen esetben ugyanis az volt, hogy a témához kapcsolódó, a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges, az ügy szempontjából releváns információkat bemutassa, amely a fentiekben ismertetett módon meg is valósult, így a Médiaszolgáltató a műsorszám közzététele során jogszerűen járt el.

Az előbbieken kifejtett indokokra tekintettel a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértéséhez szükséges további konjunktív feltételek meglétének vizsgálatát mellőzte, továbbá az Mttv. 12. § (2) bekezdéséhez kapcsolódóan – mely a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét a műsorszámokon belül, illetve a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában írja elő – a Médiatanács megállapította, hogy jelen esetben a Médiaszolgáltató a műsorszámon belül eleget tett a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, ezért a műsorszámok sorozatában megvalósuló kiegyensúlyozott tájékoztatást nem tette vizsgálat tárgyává.

A Médiatanács a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a kifogással érintett műsorszám rezsicsökkentéssel kapcsolatos összeállításának sugárzásával nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét. A Kérelmező kifogása, miszerint nem közölték álláspontját, nem eredményezte a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértését. A Médiatanács ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a Kérelmező kérelmét elutasította.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A Médiatanács hatásköre az Mttv. 181. § (1) bekezdésén és a 182. § u) pontján alapul.

Budapest, 2014. október 7.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat